

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Vei- og gatenorm for Ås kommune

Retningslinjer og krav til utforming av kommunale veier og gater

Vedtatt av Kommunestyret 20.03.2024

1 Innledning

Denne vei- og gatenormen er et kravdokument for rådgivende ingeniører, utbyggere, kommunale saksbehandlere og andre som skal planlegge, prosjektere, bygge, vedlikeholde og drifte vei- og gatenettet i Ås kommune.

Statens vegvesen sine vegnormaler (håndbøker) benyttes som standard i Ås kommune. Kravene gjelder for alle offentlige veier og gater. Vei- og gatenorm for Ås kommune beskriver standardkrav der det er gjort noen lokale unntak. Ås kommune har i tillegg flere andre veiledere og retningslinjer som beskriver hvordan det kommunale veinettet skal være. Det er lagt inn henvisninger der det er relevant.

Vei- og gatenorm for Ås kommune gjelder for det kommunale veinettet. Planlegging og prosjektering av riks- og fylkesveier skal i sin helhet følge håndbøkene til Statens vegvesen.

Statens vegvesen utgir veiledninger som understøtter vegnormalene. Disse er også gjeldende for Ås.

Veier og gater skal dimensjoneres for et 20 års perspektiv etter vei-/gateåpning, basert på forventet trafikkutvikling for ulike trafikantergrupper.

Veinettets oppgave er å transportere personer og gods. Gatenettet har 3 grunnleggende funksjoner: atkomst, transport og opphold. Vei- og gatenettet utformes og tilpasses for alle typer trafikanter: bil, buss, gående, syklist, tungtransport, varelevering, distribusjon eller liknende. Vei- og gatenettet skal være tilgjengelig for alle, også for de med nedsatt funksjonsevne.

Det nasjonale målet for trafikksikkerhetsarbeidet i Norge er *nullvisjonen* – en visjon om et transportsystem som ikke fører til tap av liv eller varig skade. Nullvisjonen skal legges til grunn også for veier og gater i Ås kommune. Vei- og gatesystemet skal utformes slik at trafikantene hjelpes til riktig adferd, og beskytter dem mot alvorlige konsekvenser dersom de handler feil i trafikken.

Denne normen erstatter kommunens veinorm vedtatt 28. august 1985. Vei- og gatenorm for Ås kommune er vedtatt av kommunestyret og skal følges. I plan- og byggesaksprosessen kan det gjøres unntak fra bestemmelsene innenfor de rammer som er gitt i bindende forskrifter og vedtekter. Alle unntak/ avvik i forhold til normen skal begrunnes og særskilt godkjennes av kommunen.

Fagfolk fra Kommunalteknikk i Ås kommune har deltatt i arbeidet. Norconsult AS har vært konsulent for arbeidet. Det er gjennomført en offentlig høring med frist 23. mai 2023.

Vei- og gatenormen er vedtatt i Kommunestyret 20.03.2024 i sak 25/24

Vei- og gatenormen er tilgjengelig på kommunens nettsider
www.as.kommune.no.

Håndbøkene til Statens vegvesen er tilgjengelige på www.vegvesen.no.

Som grunnlag for senere revisjoner, er det ønskelig at erfaringer og opplysninger av betydning for vei- og gatenorm for Ås kommune sendes til
post@as.kommune.no.

Forsidebilde: Foto av Ås kommune

Innhold

1	Innledning	2
2	Generelle bestemmelser	6
2.1	Formål	6
2.2	Veinormalene (håndbøkene til Statens vegvesen)	6
2.3	Rammer	6
3	Ansvar og myndighet	7
3.1	Ansvar og myndighet	7
3.2	Skiltmyndighet og skilt- og veioppmerkningsplaner	7
4	Vei- og gateutforming	9
4.1	Lokale bestemmelser	9
4.2	Kommunale veier og gater	9
4.3	Vei- og gateklasser	10
4.4	Prosjekteringstabell	11
4.5	Turstier	13
4.6	Byggegrense mot vei	14
4.7	Avkjørsler	14
4.8	Siktkrav i vei- og gatekryss	17
4.9	Snuplasser	18
4.10	Renovasjon, brann og post	19
4.11	Opparbeidelse av tomt mot kommunal vei	19
4.12	Varelevering og parkering	19
5	Anlegg som skal overtas av kommunen	20
5.1	Garanti ved opparbeidelse	21
5.2	Retningslinjer ved overtakelse av vei	21
5.3	Retningslinjer for omklassifisering – tekniske krav	22
6	Klima og infrastruktur	23
6.1	Overvann	23
6.2	Veier og gater som flomvei i by	25
6.3	Infrastruktur under bakken	26
6.4	Belysning	26
7	Tekniske planer og krav til planmateriale	27

8	Vedlegg	28
9	Figurliste	29
10	Tabelliste	29

[Håndbøker | Statens vegvesen](#)

[Lov om vegar \(veglova\) - Lovdata](#)

[Forskrift om anlegg av offentlig veg - Lovdata](#)

[Fravik fra krav i vegnormal | Statens vegvesen](#)

[Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Lovdata](#)

[Kommuneplan 2022-34 for Ås kommune - ÅS KOMMUNE \(as.kommune.no\)](#)

2 Generelle bestemmelser

2.1 Formål

I Ås kommune er veinormalene til Statens vegvesen innført som standard. Vei- og gatenorm for Ås kommune definerer lokale bestemmelser for Ås. Dette er løsninger som avviker eller spesifiserer krav omtalt i håndbøkene til Statens vegvesen.

2.2 Vegnormalene (håndbøkene til Statens vegvesen)

Statens vegvesen utgir vegnormaler, retningslinjer og veiledninger.

Vegnormaler er kravdokumenter hjemlet i lovverk (Vegloven § 13) og gjelder all offentlig vei/gate, både for Statens vegvesen og andre myndigheter.

Veiledninger er hjelpedokumenter til normalene og retningslinjene. De inneholder utdypende fagstoff og beskriver mer detaljert rundt normalkravene.

I forskrift om anlegg av offentlig vei §3, punkt 4 fremgår kommunens myndighet til å fravike normalene for kommunal vei.

Planlegging av riksveg, fylkesveg og kommunal vei skal skje etter reglene om planlegging i plan- og bygningsloven (veglovens § 12). I plan- og bygningslovens § 18-1 fremgår det at kommunen kan stille krav til løsninger og produktvalg, innenfor gjeldende bestemmelser og så langt det er nødvendig for å sikre rasjonell drift og vedlikehold av anlegget.

2.3 Rammer

Lokale føringer og planer: Kommuneplanen er kommunens langsiktige og helhetlige strategiske plan for en bærekraftig samfunns-, tjeneste- og arealutvikling. Den har et perspektiv på minst 12 år og har to deler:

1. [Kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034 \(Samfunnsplanen\)](#)

2. [Kommuneplanens arealdel 2022-2034 \(Arealplanen\)](#)

I plansystemet inngår dessuten handlingsprogram.

3 Ansvar og myndighet

3.1 Ansvar og myndighet

Myndighet, forvaltningsansvar og eierforhold av veinettet i kommunen er fordelt på flere offentlige forvaltningsnivåer:

Veiholder	Veitype/ status	Veikategori
Statens vegvesen	Riksvei	Overordnet veinett med tilliggende gs-veier
Fylkeskommunen	Fylkesvei	Hovedveinett med tilliggende gs-veier
Kommunen	Kommunale veier	Samleveier/-gater, atkomstveier/-gater, gs-veier og offentlige plasser/torg og gågater
Veistyre/ private	Private veier	Atkomstveier og felles avkjørsler

I tillegg er fylkeskommunen en viktig aktør i trafikksikkerhetsarbeid og for en del oppgaver knyttet til samferdsel (kollektivtransport, konsesjoner mv).

3.2 Skiltmyndighet og skilt- og veioppmerkingsplaner

Henvisning: Se [Statens vegvesen N300-serie, R700, V320 og forskrift om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking, trafikklyssignaler og anvisninger \(skiltforskriften\)](#).

Oversikt over gjeldende skiltmyndigheter angitt i Statens vegvesen [håndbok N300](#) Figur 1-1.2 «Oversikt over skiltmyndigheter» samt [skiltforskriften](#) kapittel 13. Skiltmyndigheter m.m.

Statens vegvesen Vegdirektoratet er [fraviksmyndighet](#) for normalene i 300-serien (N300, N301, N302 og N303).

For kommunale veier skal skilt- og veioppmerkingsplaner først oversendes kommunal veimyndighet for gjennomgang før de oversendes til gjeldende skiltmyndigheter. Før overtakelse skal utbygger innhente skiltvedtak fra gjeldende skiltmyndigheter og sende det til kommunal veimyndighet.

Skilt- og veioppmerkingsplaner skal utarbeides etter kravene for L-tegninger angitt i Statens vegvesen håndbok R700 «Tegningsgrunnlag». Det henvises til Statens vegvesens håndbok V320 for planlegging og oppsetting av trafikkskilt.

[N300 Trafikkskilt | Statens vegvesen](#)

[Forskrift om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking, trafikklyssignaler og anvisninger \(skiltforskriften\) - Lovdata](#)

[Håndbok R700 Tegningsgrunnlag \(vegvesen.no\)](#)

[Håndbok V320 Planlegging og oppsetting av trafikkskilt \(vegvesen.no\)](#)

Foto: Ås kommune

4 Vei- og gateutforming

4.1 Lokale bestemmelser

Lokale bestemmelser som omtales spesifikt i dette dokumentet er blant annet:

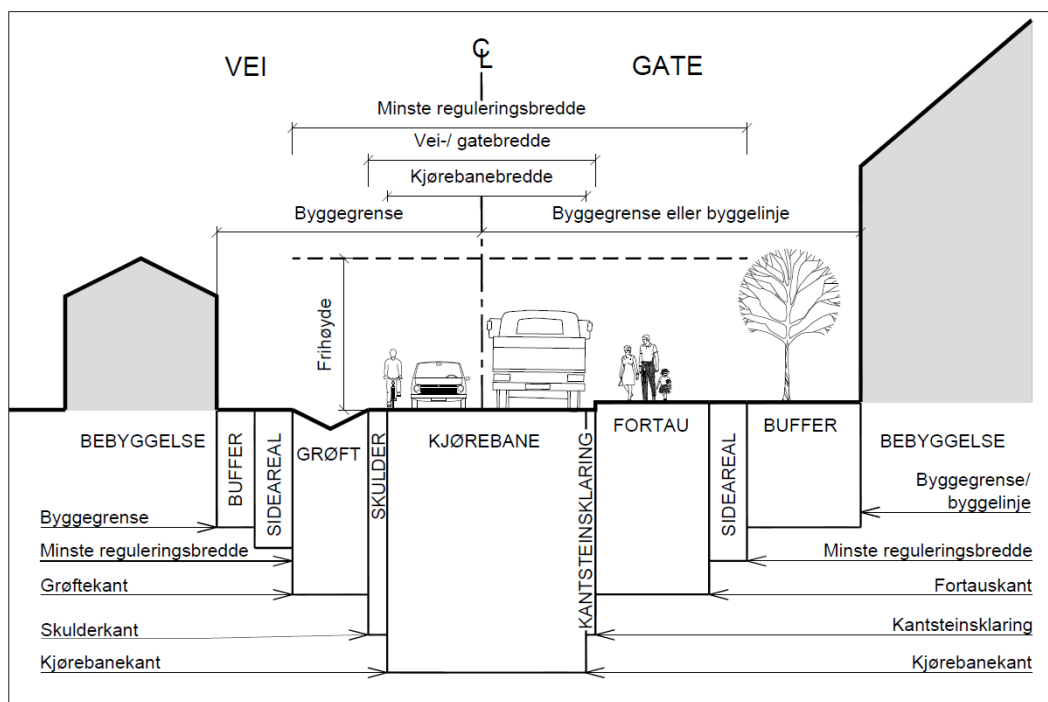
- Vei- og gateklasser
- Avkjørsler
- Anlegg som overtas av kommunen
- Vei som flomvei
- Belysning
- Henvisning til Veilysnorm / Graveinstruks / Overvannsnorm
- Kantstein
- Dimensjonering for renovasjon/utrykning i boligater
- Turveier

4.2 Kommunale veier og gater

Utforming av en kommunal vei eller gate avhenger av stedlige forhold i kombinasjon med funksjon og hastighetsnivå.

Veier er transportårer som primært ligger utenfor tettstedene. Veier har myk geometri med kurver.

Gater er vanligvis knyttet til by og tettsted. Gater har stram geometri med rette linjer og fasaderekker. Gater har 3 grunnleggende funksjoner: atkomst (tilgjengelighet for personer og varer), transport og opphold (sosial arena).

Figur 1 Definisjoner for vei og gate

4.3 Vei- og gateklasser

Vei- og gateklasse er utgangspunkt for planlegging, prosjektering og bygging av kommunale veier og gater. Klasse velges ut fra en helhetsvurdering av ruta den planlagte parsellen inngår i.

Det kommunale vei- og gatenettet i Ås er delt inn i følgende klasser:

Forkortelse	Veiklasse	Gateklasse	Hastighetsnivå (km/t)	ÅDT opptil (kjøretøy/døgn)
T	Tursti		-	-
F	Fortau		-	-
GS	Gang- og sykkelvei		-	-
S M/F	Sykkelvei med fortau		-	-
FA1	Privat felles avkjørsel/ privat vei 2-12 boenheter		30	100
FA2	Felles avkjørsel/ privat vei 13-80 boenheter		30	500
B	Boligvei		30	
A	Atkomstvei		30	1000
S	Samlevei		40	5000
AG		Atkomstgate	30	
SG		Samlegate	50	
HG		Hovedgate	60	

Tabell 1 Vei- og gateklasser

Se vedlegg på side 28 for oversikt over kommunale samleveier/-gater i Ås.

4.4 Prosjekteringstabell

Parameter	Prosjekteringstabell for vei- og gateklasse										
	F Fortau	GS Gang-/ sykkelvei	S M/F Sykkelvei med fortau	FA1 Felles avkjørsel/ privat vei 2-12 boenheter	FA2 Felles avkjørsel/ privat vei 13-80 boenheter	B Boligvei	A Atkomst- vei	S Samlevei	AG Atkomst- gate	SG Samle- gate	HG Hoved- gate
Minste reguleringsbredde (m)	(4,5)	6	9	6	8	8	10 1)	11 1)	11,5	12,5	23,5
Vei-/gatebredde (m) rettstrekk	3	3,5	6	3,5 2)	4,5 2)	4,5 2)	6 2)	7	5,75	9,5	9,5
Kjørebanebredde (m)	2,75 13)	3 15)	2,5+3	3	4	4	5	6	5	6	6
ÅDT opptil (kjøretøy)	-	-	-	100	500	-	1000	5000	-	-	-
Dim. fartsgrense (km/t)	-	-	-	30	30	30	30	40 9)	30	50	60
Dimensjonerende kjøremåte	-	-	-	C	C	C	B / C	B	B	B	A
Boenheter (maks. antall eks. sekundærleilighet)	-	-	-	12	80	80	-	-	-	-	-
Maks. stigning fri strekning (%)	-	5	5	12,5	12,5	12,5	12,5	8,0	10	8	8
Maks. stigning kryss (%)	-	-	-	-	7	7	7	6	7	7	6
Dimensjonerende kjøretøy	-	P	P	P	L	L	L 12)	VT 12)	L	L	VT
Min. horisontalkurve fri strekning (m)	-	10	40	10	20	20	30	60	20	20	30
Min. horisontalkurve kryss (m)	-	20	20	20	50	50	70	150	-	-	-
Min. høybrekkskurve (m)	-	50 3)	50 3)	50 3)	150 3)	150 3)	200 3)	500 3)	100	100	110
Min. lavbrekkskurve (m)	-	50 3)	50 3)	50 3)	150 3)	150 3)	150 3)	400 3)	100	100	100
Største lengde til høyere veiklasse (m)	-	-	-	50	100	400	-	-	-	-	-
Tverrfall, ensidig eller takfall ⁸⁾	2%	2%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Særskilt byggegrense/ byggelinje, kryss (m) målt fra senterlinjen	20x20	20x20	20x20	20x20	30x30	30x30	40x40	40x40	-	-	-
Avstandskrav for garasje, vinkelrett (m) 14)	-	-	-	5	5	5	5	5	5	5	-
Avstandskrav for garasje parallelt (m) 14)	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	-
Frihøyde (m)	3	3	4	4	4	4	4	4,7	4	4	4,7
Stoppsikt (m)	-	24	24	24	24	24	48	50	-	-	-
Radius kjørebane kant i kryss (m)	-	4	4	4	6	6	6	var.	var.	var.	var.

Parameter	Prosjekteringstabell for vei- og gateklasse										
	F Fortau	GS Gang-/ sykkelvei	S M/F Sykkelvei med fortau	FA1 Felles avkjørsel/ privat vei 2-12 boenheter	FA2 Felles avkjørsel/ privat vei 13-80 boenheter	B Boligvei	A Adkomst- vei	S Samlevei	AG Adkomst- gate	SG Samle- gate	HG Hoved- gate
Min. avstand mellom kryss	-	-	-	-	30	30	50	50	-	-	-
Minstekrav til GS-system	-	-	-	-	-	-	F	GS 5)	F	F	F 6)
Direkte boligavkjørsler	-	-	-	ja	ja	ja	nei 7)	nei	nei	nei	nei
Krav til brøyttbar standard	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Krav til vendehammer eller snuplass	-	-	-	ja 10)	ja	ja 10)	-	-	-	-	-
Aksellast (tonn)	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10?
Krav til veilys	ja	ja	ja	nei 11)	ja 11)	ja	ja	ja	ja	ja	ja

Tabell 2 **Prosjekteringstabell for vei- og gateklasser**

*) Gjelder også evt. Byggelinje

Alle byggegrensener refererer seg til veiens senterlinje, også senterlinje fortau (F) og gang- og sykkelvei (GS). Avstandskrav for garasjer gjelder fra regulert formålsgrense.

1) Eventuelt fortau kommer i tillegg

2) Breddeutvidelse:

Det skal foretas breddeutvidelse gjennom kurver $R < 50m$ – se krav under hver veiklasse. For FA-veier foretas breddeutvidelse med 1,0 m gjennom hele kurven ved $R < 50m$.

For B- og A-veier foretas breddeutvidelse med 1,5m gjennom hele kurven ved $R < 50m$. For B-veier foretas breddeutvidelse med 1,0m i 10m lengde mot kryss.

For øvrig henvises til Statens vegvesens vegnormaler. (Håndbok N100)

3) Ved avkjørsler/kryss kan mindre radius benyttes.

4) Målt fra midten av regulert veigrunn.

5) For ÅDT <1000 kan fortau benyttes.

6) Egne sykkelfelt.

7) Gjelder ikke industriavkjørsel, samt eksisterende boligavkjørsel.

8) F, GS, FA1 og FA2 legges med ensidig fall.

9) Dimensjonerende fartsgrense utenfor tettbygd område kan være 80 km/t.

10) Vendehammer dersom boligvei ikke er etablert i sløyfe og lengden er <120m. Snuplass dersom lengden er >120m. Vendehammer anbefales for FA1.

11) Eierskap til veilys følger eierskap til veien.

12) For atkomst-/samlevei med trafikk til industriområder benyttes modulvogntog som dimensjonerende kjøretøy

13) For alle gateprofiler skal fortau være 3,0 m

14) Bestemmelser i kommuneplanen §19.4:

- 1) e. Ved innkjøring vinkelrett på vei skal avstand fra garasje til tomtgrense mot vei være minst 5 meter.
- 2) f. Ved innkjøring parallelt med vei skal avstand til tomtgrense mot vei være minst 1,5 meter.
- 3) g. Plassering skal være vist på situasjonsplan
- 4)

15) Unntak fra breddekravet for gang- og sykkelvei kan gjøres der det er særskilte forhold som tilsier at det er vanskelig å oppfylle kravet

4.5 Turstier

Henvisning: se veileder «[Tilrettelegging av turveier, løyper og stier](#)».

Turstier (**T**) er ikke listet i prosjekteringstabell for vei- og gateklasser.

Turstier brøytes ikke og har normalt ikke egen belysning. Universell utforming skal etterstrebis på turstier/snarveier i bebygde områder, også med tanke på toppdekke.

Foto:
Ås kommune

[Tilrettelegging av turveier, løyper og stier - Kultur- og kirke departementet](#)

Kommuneplan
en 2022-2034
for Ås
kommune -
Planbestem-
melser

[N100 Veg- og
gateutforming](#)

[N200
Vegbygging](#)

[Forskrift om
alminnelige
regler om
bygging og
vedlikehold av
avkjørsler fra
offentlig veg](#)

Kommuneplan
en 2022-2034
for Ås
kommune -
Planbestem-
melser

[Deling av
eiendom - ÅS
KOMMUNE
\(as.kommune.
no\)](#)

4.6 Byggegrense mot vei

Henvisning: Se [kommuneplanens planbestemmelser § 9.1 \(pbl. §§1-8, 11-9 nr.5, veglova § 29\)](#). Særskilt byggegrense i kryss: se [tabell 2 prosjekteringstabell for vei- og gateklasser](#).

Hvis byggegrensen ikke er fastsatt i reguleringsplan eller i bestemmelser til kommuneplanens arealdel, gjelder veglovens generelle byggegrenser. Veglovens byggegrense måles fra midten av veien.

4.7 Avkjørsler

Henvisning: For utforming av avkjørsler se [N100 Veg og gateutforming](#), [N200 Vegbygging](#) og [FOR 1964-07-16 nr. 3905: Forskrift om alminnelige regler om bygging og vedlikehold av avkjørsler fra offentlig veg](#). [Kommuneplanens bestemmelser §7.6](#). Holdningsklasser for avkjørsler: se [kommuneplanens bestemmelser § 9.2](#).

Definisjon: Avkjørsel er en kjørbar fysisk sammenkobling mellom en privat vei/eiendom og en offentlig vei.

Regulering: Avkjørselens plassering skal avklares i reguleringsplan og vises på plankartet sammen med frisiktsoner. Avkjørselsforhold, eller bruken av en avkjørsel, kan om nødvendig fastsettes i reguleringsbestemmelsene.

Utenfor regulerte områder og der avkjørsel ikke er vist på plankart, må det søkes om tillatelse for å etablere ny avkjørsel eller endre eksisterende avkjørsel. Fremgangsmåte for en slik søknad er beskrevet på Ås kommunes hjemmeside under [deling av eiendom](#).

Plassering: Normalt tillates det kun en avkjørsel per eiendom.

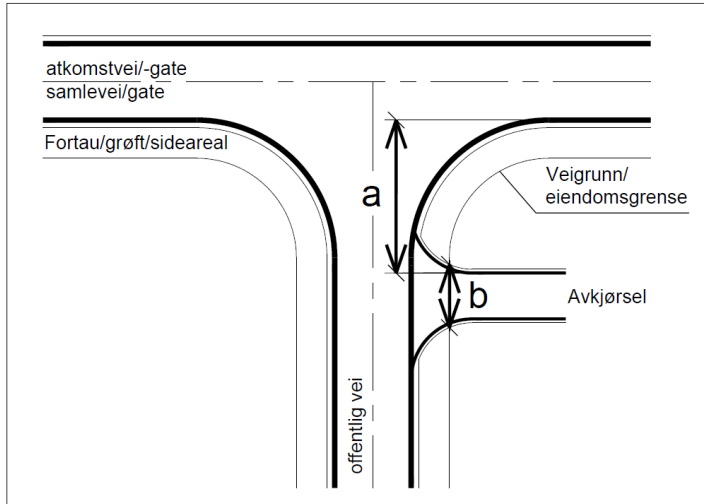
Dersom eiendommen grenser til flere veier med ulike klasser skal avkjørsel etableres til den veien som skaper minst konflikter med tanke på trafiksikkerhet, trafikkavvikling og miljø. For eksisterende samleveier skal antall avkjørsler begrenses. Nye samleveier skal planlegges uten avkjørsler.

Det er ikke tillatt å etablere avkjørsler over areal regulert til snøopplag eller i tilknytning til snuplasser.

Avkjørsler skal anlegges mest mulig vinkelrett på kommunal vei.

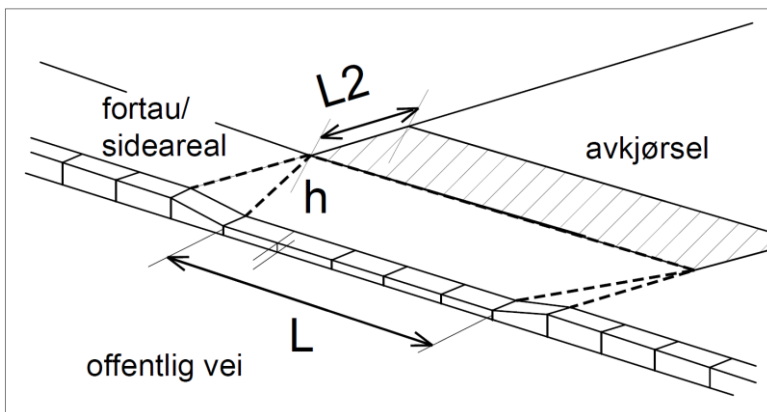
Minste avstand fra avkjørsel til kryss er 10 m for atkomstvei/-gate og 15 m for samlevei/-gate.

Bredde på avkjørsel ved eiendomsgrense skal ikke overstige 5 m. For industriavkjørsel kan bredden økes til 10 m.

Figur 2 Avstand (a) til kryss og bredde (b) ved eiendomsgrense

Der veien eller gata har **kantstein** skal nedsenket kantstein føres gjennom avkjørselen/felles avkjørsel med min/maks 2/4 cm vis mot kjørebane (h). Lengde nedsenket kantstein skal normalt være 6 m (L) mellom overgangsstein. Det skal asfalteres 1 m inn i avkjørsel fra fortau-/kjørebane kant (L2).

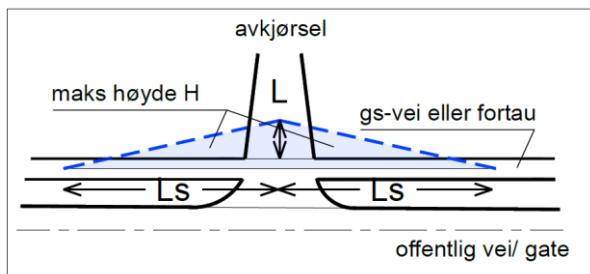
Figur 3 Prinsipp for kantstein ved avkjørsel. Lengde nedsenket kantstein (L). Høyde kantsteinsvis mot kjørebane (h). Lengde asfalt (L2).

Det skal være **snumulighet** på egen eiendom, utenfor regulert veigrunn. Rygging ut i offentlig vei skal unngås.

Overvann og grus fra avkjørselen/ gårds plass skal ikke renne inn på offentlig vei, og overvann og grus fra offentlig vei skal ikke renne inn på avkjørsel. Dersom avkjørselen avskjærer åpen grøft skal det legges kjøresterkt avløpsrør. Veigrøftens funksjon skal opprettholdes og grøftevannet skal ha fritt løp inn i og ut av røret.

Sikt: Innenfor sikttekant skal eventuelle sikthindringer (som for eksempel vegetasjon, murer, gjerder eller snø) ikke være høyere enn 0,5 m over tilstøtende veis kjørebanelivå.

Sikt ved avkjørsel mot gang- og sykkelvei eller fortau – utenfor og i by:

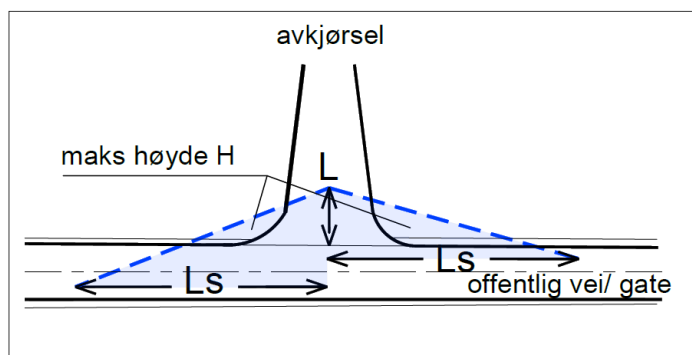

Figur 4 Frisiktsone ved avkjørsel mot gang- og sykkelvei eller fortau - utenfor og i by. Maks høyde (H) for eventuelle sikthindringer innenfor sikttekant.

Gang- og sykkelvei og/eller fortau med stigningsgrad, s (%)	Ls (m) utenfor by	Ls (m) i by	L (m) fra bakkant gang- og sykkelvei eller fortau
0 %	35	25	3
-1 %	40	30	3
-2 %	40	30	3
-3 %	45	35	3
-4 %	45	35	3
Lik eller over -5 %	50	40	3

Tabell 3 Stoppsikt (Ls) (mål i m) for avkjørsel som krysser gang- og sykkelvei eller fortau utenfor by og i by. Gjelder også atkomst til/fra parkeringskjeller. Det er stoppsikten ved fall (negativ verdi for stigningsgrad) som er dimensjonerende.

Sikt ved avkjørsel mot offentlig vei eller gate:

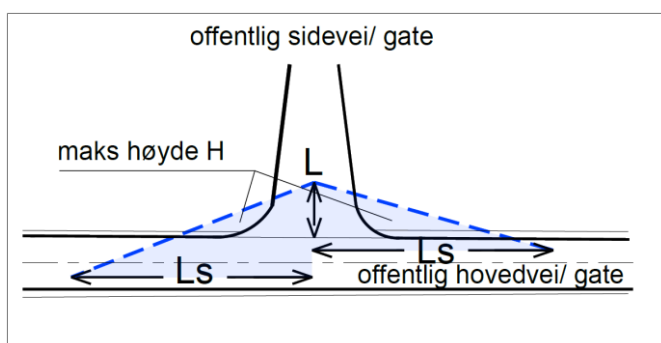
Figur 5 Frisiktsone ved avkjørsel mot offentlig vei utenfor by og gate i by. Maks høyde (H) for eventuelle sikthindringer innenfor sikttekant.

Vei- og gateklasse		Dim. Fartsgrense (km/t)	Ls (m)	L (m)
FA1	Privat felles avkjørsel/ privat vei 2-12 boenheter	30	30	3
FA2	Felles avkjørsel/ privat vei 13-80 boenheter	30	30	4
B	Boligvei	30	30	4
A	Atkomstvei	30	40	4
S	Samlevei *)	40	50	4
AG	Atkomstgate	30	40	4
SG	Samlegate	50	50	6
HG	Hovedgate *)	60	70	6

Tabell 4 Stoppsikt (Ls) (mål i m) for avkjørsel som kobles til offentlig vei eller gate. Gjelder også atkomst til/fra parkeringskjeller. *) Nye samleveier og hovedgate planlegges uten avkjørsler

4.8 Siktkrav i vei- og gatekryss

Definisjon: Når en sidevei / gate har ÅDT ≥ 50 eller tjener ≥ 10 boliger utformes sammenkoblingen til offentlig vei/ gate som kryss. Kryss har normalt større radius på hjørneavrundinger sammenlignet med avkjørsel.

Figur 6 Frisisiktsone mellom offentlig sidevei/ gate og offentlig hovedvei/ gate for vikepliktsregulerte kryss. For uregulerte kryss henvises det til N100.

	Siktlengde langs	
Kryssende veityper	Hovedvei (Ls)	Sidevei (L)
Privat felles avkjørsel - atkomstvei	30	3
Privat felles avkjørsel - samlevei	50	3
Atkomstvei - atkomstvei	30	5
Atkomstvei - samlevei	50	5
GS-vei - atkomstvei	30	3
GS-vei - samlevei	50	3

Tabell 5 Stoppsikt (Ls) (mål i m) mellom offentlig sidevei/gate og offentlig hovedvei/ gate for vikepliktsregulerte kryss. For uregulerte kryss henvises det til N100.

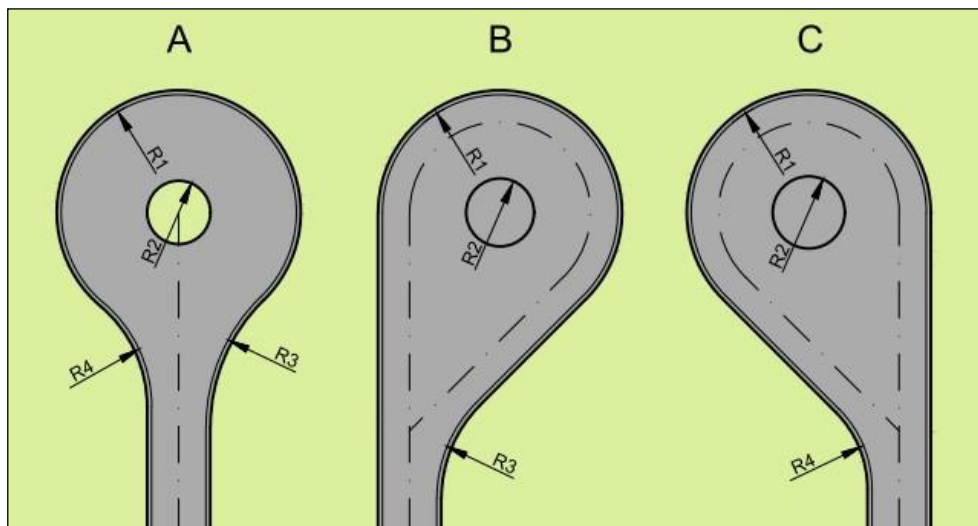
4.9 Snuplasser

Henvisning: For utforming av vendehammer se [N100 Veg og gateutforming](#).

For alle offentlige veier og gater utformet som blindveier skal det anlegges en snuplass. Av hensyn til trafikksikkerhet tilstrebes snuplasser som ikke medfører rygging av store kjøretøy, utformet som rundkjøring. Vendehammer kan benyttes i kostbart terreng.

Sentraløy sløyfes dersom snuplassen har stor andel tunge kjøretøy. Sentraløy skal være overkjørbar. Type C skal fortrinnsvis benyttes.

Det skal ikke være avkjørsler fra snuplass eller vendehammer. Snuplass skiltes med parkering forbudt.

Figur 7 Utforming av snuplass

Snuplasstype	Dimensjonerende kjøretøy	R1 (m)	R2 (m)	R3 (m)	R4 (m)
A	<i>Personbil</i>	8	4	10	10
	<i>Lastebil</i>	13	4,5	15	10
	Buss	13	4,5	15	10
	Vogntog	13	3,5	20	15
B	Personbil	8	4	10	
	Lastebil	13	5,25	10	
	Buss	13	5,25	10	
	Vogntog	13	3,75	15	
C	<i>Personbil</i>	8	4		10
	<i>Lastebil</i>	13	5,25		12,5
	Buss	13	5,25		12,5
	Vogntog	13	4		12,5

Tabell 5 Utforming av snuplass

(Markerte verdier (i kursiv) avviker fra N100 Veg og gateutforming)

4.10 Renovasjon, brann og post

Henvisning: Renovasjon: Se [Avfall og gjenvinning på Ås kommunes hjemmeside, forskrift for husholdningsavfall i Ås kommune](#) og [§ 8. Plassering av oppsamlingsenheter og krav til veistandard](#). Brann: Se [Byggteknisk forskrift § 11-17 med tilhørende veiledning \(VTEK\) og Tilrettelegger – retningslinjer for rednings- og slokkemannskaper](#). Post: Se [postloven](#)

Veier og gater må være kjørbare hele året med kjøretøytyper som benyttes til renovasjon, brann og post.

Det må være tilfredsstillende snuplass i nærheten av siste abonnement på veien/gata.

Avfallsbeholdere og postkasser skal plasseres på godkjent sted utenfor regulert veigrunn (formålsgrense). Metode for avfallshåndtering og eventuelle installasjoner må avklares som del av reguleringsplanarbeidet.

Plassering av postkasser bestemmes i [Lov om posttjenester \(postloven\)](#)

4.11 Opparbeidelse av tomt mot kommunal vei

Henvisning: Se [lov om grannegjerde](#).

Grunnen mellom veikant og tomtegrense er kommunal og skal benyttes til veigrøft og brøytekant.

Gjerder må ikke plasseres utenfor tomtegrensa.

Hekker må plasseres i tilstrekkelig avstand fra tomtegrense slik at de ikke vokser utenfor denne, for å sikre veivedlikehold, sikt og unngå skader på plantene.

4.12 Varelevering og parkering

Henvisning: [Parkeringsstrategi for Ås kommune](#) (under utarbeidelse)

Nødvendige arealer for varelevering og oppstillingsplass for bil og sykkel skal sikres i plan- og byggesaker.

Det skal tilrettelegges for ladeinfrastruktur på kommunale parkeringsplasser i henhold til krav i [parkeringsforskriften §35](#).

[Avfall og gjenvinning - ÅS KOMMUNE \(as.kommune.no\)](#)

[Forskrift for husholdningsavfall, Ås kommune, Akershus - Lovdata](#)

[Tilrettelegging for rednings- og slokkemannskaper - Follo Brannvesen IKS](#)

[Lov om posttjenester \(postloven\) - Lovdata](#)

[Lov om grannegjerde \[grannegjerdelova\] - Lovdata](#)

[Forskrift om vilkårsparkeering for allmennheten og håndheving av private parkeringsreguleringer \(parkeringsforskriften\)](#)

5 Anlegg som skal overtas av kommunen

Anlegg som overdras til kommunalt eie, drift og vedlikehold skal utformes i henhold til vedtatt reguleringsplan og Ås kommunes vei- og gatenormal eller ved at det inngås en gjennomføringsavtale.

Det stilles krav til blant annet:

- Minste fribredde
- Minste frihøyde
- Snøopplag lokalt
- Dekke/oppbygning
- Inspeksjon

kommunal vei skal blant annet ha:

- minimum veibredde 5m
- minste frihøyde 4m
- nødvendig snøopplag lokalt, minimum 1-1,5 m bredde på sideareal avhengig av veiklasse og 2,5 m ved snuplass utformet som rundkjøring.
- 2 lag asfalt og overbygning (gjelder ikke turstier)

Kjørebane asfaltdekke

Henvisning: Der annet ikke fremgår skal Statens vegvesen *håndbok N200 Vegbygging* benyttes.

Kantstein

Henvisning: Kommuneplanen (planbeskrivelse) 4.4.5 Krav til tekniske løsninger for kommunale veier og avkjørsler (§7.6).

Det skal benyttes råhugd granittkantstein i sentrum, hovedsakelig samme type som tilliggende gater. Betongkantstein kan benyttes utenfor sentrum/ nye boligområder. Materialvalg skal godkjennes av Ås kommune.

Det skal fortrinnsvis benyttes kantstein med bredde 10 cm og høyde 25 cm med fas.

Høydeforskjell mellom kjørebane og topp kantstein skal være 13 cm, minimum 2 cm/maksimum 4 cm ved avkjørsler og 2 cm ved krysningssteder for fotgjengere ved nyanlegg. Ved

[N200](#)
[Vegbygging](#)

reasfaltering tolereres en høydeforskjell ned til 8 cm. Dersom denne begrensningen ikke kan overholdes skal enten kjørebanelen freses eller kantstein heves.

5.1 Garanti ved opparbeidelse

Overtakelse av veianlegg skjer ihht. NS 8405 pkt. 32, NS 8406 pkt 24 eller NS 8407 pkt. 37. Ved overtakelsen går ansvaret for drift og vedlikehold over til veieier dersom ikke annet er avtalt. Veieieren forholder seg til tiltakshaver, og forutsetter at forholdet mellom byggherre/tiltakshaver og utførende entreprenør er regulert av NS 8405/8406/8407, herunder at det foreligger garanti i kontraktsforholdet som gjelder både i utførelsesperiode og reklamasjonsperiode.

Før overtakelse vil veieier forlange at den garantien som utførende har stilt overfor tiltakshaver i reklamasjonstiden overføres til veieier. Veieier trer på denne måten inn i den private tiltakshavers sted i forhold til utførende. Alternativt kreves det at det stilles ny garanti til veieier.

Reklamasjonsfristen løper fra dato for signering av overtakelsesprotokoll.

Tiltakshaver er forpliktet til å følge opp anleggene i reklamasjonsperioden. Det skal gjennomføres 3-årskontroll på anlegget. Ved feil og mangler som oppdages ved 3- årsbefaring vil det løpe ny garantiperiode på de elementer som utbedres.

Fra overtakelsen skal beplanting i tilknytning til vei vedlikeholdes de 3 første vekstsesonger av tiltakshaver (regnet fra 1. juni til 15. oktober hvert år). Det betyr at garantitiden ikke kan avsluttes før 15. oktober 3 år etter overlevering eller senere ved eventuell senere overleveringsdato. I reklamasjonstiden skal tiltakshaver forplikte seg til å utbedre mangler på anlegget som skyldes feil utførelse over en periode på 3 år etter overlevering til veieier. Det gjelder også utbedring av erosjon av grøfter og kummer.

5.2 Retningslinjer ved overtakelse av vei

Før overtakelse til offentlig eie, drift og vedlikehold skal sluttdokumentasjon leveres og være godkjent av kommunen senest 2 uker før innkalling til overtakelsesforretning.

Det skal være foretatt nødvendig grunnnerv for det aktuelle areal som skal overtas. Dokumentasjon skal legges fram. Veiarealet, iht. reguleringsplan, må være fradelt og overskjøttet til kommunen. Nødvendig dokumentasjon skal sendes til kommunen så snart anlegget er ferdigstilt. Det skal deretter innkalles til ferdigbefaring. Befaring skal gjennomføres i barmarksesongen. Etter overtakelse er utbygger ansvarlig for å overføre strømabonnement til kommunen.

[NA-RUNDSKRIV 97/13 Retningslinjer for tekniske krav til veg som skal omklassifiseres – ikrafttredelse av vegloven §7 \(vegvesen.no\)](#)

Retningslinjer for eventuell overtakelse av privat vei til kommunal drift og vedlikehold.

1. Veien må være åpen for fri ferdsel og ha offentlig nytte
2. Veien må fungere som atkomstvei for 10 eller flere boliger
3. Veien skal være rustet opp til kommunal standard i henhold til vedtatt minimumskrav. Etterslep på vedlikehold skal ikke forekomme.
4. Eventuell justering av tomtegrense avklares med Ås kommune med tanke på veivedlikehold (minimum 1-1,5 m fra veikant avhengig av ny veiklasse). Kommunen skal ha hjemmel til veigrunnen.

Vilkår for overtakelse av ny vei som er bygd i henhold til vedtatt reguleringsplan, formål offentlig vei

1. Veien skal være bygget i henhold til godkjent arealplan/reguleringsplan.
2. Det stilles krav om vei-/gatelys i alle nye boligfelt.
3. Samsvar mellom arealplan og bygget vei, dokumenteres med kontrollrapport for måledata.
4. Før overtakelsesforretningen skal «som utført» oversendes til kommunal veimyndighet veiavdeling. Innmålingsdata av kantsteinslinjer, kabeltrase, lysmaster og skap for strøm/fiber/tele skal sendes til kartavdelingen i kommunen.
5. Kommunen skal ha hjemmel til veigrunnen.

Kommunen kan fravike kriteriene der det foreligger særlige grunner for det.

Det skal utføres **inspeksjon** rett før alle overtakelser med godkjent sertifisering og vedlagt dokumentasjon med bilder.

5.3 Retningslinjer for omklassifisering – tekniske krav

Ås kommune forutsetter at det stilles tilsvarende tekniske krav til veier som bli omklassifisert fra fylkesvei til kommunal vei som når eldre privat vei omklassifiseres til kommunal vei.

Henvisning: Se [NA-rundskriv 97/13 Retningslinjer for tekniske krav til veg som skal omklassifiseres – Ikrafttredelse av vegloven §7](#).

Kommunen kan fravike tekniske krav der det foreligger særlige grunner for det.

6 Klima og infrastruktur

6.1 Overvann

Henvisning: Se Statens vegvesen sine håndbøker *N200 Vegbygging* og *V240 Vannhåndtering (Flomberegninger og hydraulisk dimensjonering)*, rapport nr 681 *Lærebok Drenering og håndtering av overvann, Strategihåndbok i målretting av tiltak i kommunene* og *Ås kommunes norm for overvannshåndtering*.

Definisjon: Overvann er overflateavrenning som følge av nedbør eller smeltevann. Drensvann er vann i grunnen som ledes vekk fra vei, skråning og undergrunn ved hjelp av drenstiltak.

Håndtering av overvann og drensvann fra vei og gate krever en grundig og nedbørfeltbasert planlegging hvor man ser veien/gaten som en del av et sammenhengende system for overvannshåndtering.

Overvann på vei og vann i veioverbygning kan redusere **trafiksikkerheten** og gi **skader** på vei ved flom, telehiv, erosjon og forringede grunnforhold. Gode løsninger for overvannshåndtering og drenering er derfor vesentlig for å opprettholde veiens funksjon og har stor betydning for utformingen av veier og gater.

Forurenset overvann fra veier og gater kan ha negativ påvirkning på nedstrøms resipienter både i anleggs- og driftsfasen. Tiltak for å redusere den negative påvirkningen må treffes hvis dette kreves av ansvarlig myndighet eller at det vurderes at det behov for dette. Overvannskvalitet og håndtering av forurenset overvann er regulert i flere lover, forskrifter og veiledninger til disse og av flere myndigheter med delegert ansvar. I tillegg finnes en rekke håndbøker, veiledninger og normer som omhandler temaet. Enhver tiltakshaver og veieier skal rette seg etter krav om, eller på selvstendig grunnlag vurdere behov for, kartlegging av påvirkning på ytre miljø inklusive vannforekomster i både bygge- og driftsfasen. Deretter skal tiltakshaver eller veieier vurdere og treffe egnede tiltak hvis påkrevet utfra både egenvurdering og eventuelle krav fra myndighet etter gjeldende regelverk eller eier av anlegg som overvannet eventuelt ledes til. Det vises i denne sammenheng til vannområdet PURA sin «Strategihåndbok i målretting av tiltak i kommunene» som et hjelpemiddel for både

[Håndbok N200 Vegbygging](#)

[Overvann - ÅS KOMMUNE \(as.kommune.no\)](#)

[Norm for overvannshåndtering](#)

[Håndbok V240 Vannhåndtering](#)

[SVV rapport 681 Lærebok- Drenering og håndtering av overvann](#)

[Strategihåndbok i målretting av tiltak i kommunene \(pura.no\)](#)

[Ås kommunes
Overvannsveiler
Dimensjonering og
oppbygging av
grøfter langs
kommunale
boligveier
\(HTM 57/16\)](#)

tiltakshaver og forurensningsmyndighet til å kunne identifisere hvilke tiltak som bør iverksettes for hvert prosjekt. Målet med strategihåndboken er at tiltak skal baseres på best mulig datagrunnlag for de vannforekomster som er resipienter samt vannkvalitetsmålene etter vannforskriften for disse.

Overvann og dreneringsvann fra vei kan håndteres i **åpne eller lukkede systemer**. Åpne systemer skal tilstrebes hvis det er mulig innenfor gjeldende lovverk. Åpen eller lukket drenering stiller ulike krav til grøfteutforming, hvor åpen drenering med dype grøfter er mer plasskrevende enn lukket drenering med grunne grøfter. Der hvor grunne grøfter eller andre åpne systemer for bortledning av overvann ikke kan etableres, må også overvannet ledes bort i lukket system. Eksempler for håndtering av overvann fra vei og tilstøtende arealer finnes i [Ås kommunes overvannsveileder](#) (under utarbeidelse)

I tillegg til vegnormalenes utforming av grøfter er det i Ås kommune en alternativ løsning for utforming av grøfter i boligområder som ble opparbeidet før år 2017 i henhold til notatet [Dimensjonering og oppbygging av grøfter langs kommunale boligveier](#).

Overvann og drens vann fra **tilgrensende arealer**, inklusive bygninger, skal ikke ledes ut i veiareal eller til veiarealets overvanns- og drens system.

Det kan fremmes pålegg til utbyggere om å opparbeide **egne systemer** for å håndtere overvann og drens vann fra vei og andre trafikkarealer.

6.2 Veier og gater som flomvei i by

Dersom det ikke eksisterer andre alternativer, kan veier og gater benyttes til flomvei. Dette bør håndteres gjennom **reguleringsplaner** og tilhørende prosesser for å sikre at alle aspekter blir vurdert og at alle involverte parter gis mulighet for å uttale seg.

Dersom vei/gate skal benyttes som flomvei må den være konstruert for det, og det må skje under kontrollerte forhold.

VA og vei må sammen etablere en **driftsplan og beredskapsplan**, og avklare ansvarsforhold rundt driften av veien/gaten som skal brukes som flomvei.

Ved arbeid i en flomvei er det viktig at tiltak settes inn for å ivareta flomvannet. Veieier må ha en rutine på plass i driftssystemet for å sikre at dette gjennomføres.

I urbane områder utgjør vei- og gatenettet sammenhengende akser, som også før tilrettelegging spesielt for dette, fungerer som flomveier mot resipient ved overvannsflo. Flomveier skal lede bort overvannet på sikker måte hvis overvannssystemene overbelastes og/eller ikke fungerer som forutsatt. For veier og gater vil funksjonen som flomvei være en sekundærfunksjon som også vil kunne kreve tilrettelegging uten at dette skal gå på bekostning av primærfunksjonen. **Tilretteleggingen** kan typisk være å sikre fall, unngå lavbrekk uten utløp, justere tverrsnitt for å gi kapasitet, styre vannet med kantsteinslinjer/fartsdumper etc. som også må sees i sammenheng med målet om at vannet skal renne av trafikkarealer ved nedbør.

Eksisterende flomveier i urbane områder i Ås kommune er kartlagt og vil bli oppdatert med egnede dataverktøy i takt med at kommunen utvikles. Hvis flomveier berøres av utvikling, må kapasitet opprettholdes fra der hvor flomveien går inn i til der hvor flomveien går ut av det enkelte prosjektområdet, slik flomveien er kartlagt før utvikling. I og med at flomveiene ofte er i urbane veier/gater så vil dette være et vesentlig moment ved alle arbeider på disse.

[Om kartlegging av flaumfare - NVE](#)

[Graveinstruks for Ås](#)

[N100 Veg- og gateutforming](#)

[Veilysnorm for Ås kommune](#)

[Håndbok V124 Teknisk planlegging av veg- og tunnelbelysning \(vegvesen.no\)](#)

[25 Belysning av veier, gater og byrom - Lyskultur](#)

6.3 Infrastruktur under bakken

Henvisning: Se [Graveinstruks for kommunene Frogn, Vestby og Ås](#) All graving og arbeider på kommunal eiendom er søknadspliktig.

6.4 Belysning

Henvisning: Se [Veilysnorm for Ås kommune, håndbok N100 Veg- og gateutforming](#) og [håndbok V124 Teknisk planlegging av vei- og tunnelbelysning](#) samt [veileder Belysning av veier, gater og byrom fra Lyskultur](#).

Vei- og gatebelysning skal **øke trafikksikkerheten** for alle brukergrupper samt **bedre fremkommelighet og tilgjengelighet. Sikkerhet og trygghet** for gående og syklende skal vektlegges høyt. Belysningsanlegg skal være **estetisk tiltalende** og **energieffektive**. Ved utformingen av belysningsanlegg skal man **minimere lysforurensning** (uønsket eller overflødig kunstig lys) for naturmangfold og øvrige omgivelser. Ås kommune har myndighet til å regulere lysforurensning gjennom kommune- eller reguleringsplaner. Mengden lysforurensning kan reduseres ved å designe lysarmaturer som retter lyset kun nedover, ved å bruke redusert lysstyrke om natten, samt la være å sette opp flere lyskilder enn nødvendig.

Det er **krav til belysning** på alle veier og gater med unntak av turstier (T) og Felles avkjørsel/ privat vei 2-12 boenheter (FA1). Eierskap til veilys følger eierskap til veien. Kabler til veilys skal plasseres minimum 3 m fra kommunalt anlegg: jf. kommunens VA-norm kap. 4.4. Alle veilysanlegg skal før overtakelse **godkjennes** av den elektroentreprenør som har rammeavtale for det kommunale veilysanlegget. **Plassering** av vei/gate-lys skal utføres i tråd med [håndbok V124](#).

Det stilles krav til etablering av **intensivbelysning** ved gangfelt/opphøyde gangfelt som krysser hovedveier/ hovedgater. Gangfelt/kryssinger over sidevei/sidegater vurderes etter behov.

Det skal utføres **lysberegninger** for å dokumentere at tilfredsstillende belysning er ivaretatt.

«Riktig lys til riktig tid»

7 Tekniske planer og krav til planmateriale

All utredning, planlegging og prosjektering skal baseres på kvalitetssikrede grunnlagsdata.

3D-modellering er norm for alle vei- og gateprosjekter.

Nødvendige tegninger skal være i standardformater.

NTM til prosjektering: Kartprojeksjon EUREF89 NTM sone 10 og høydesystem NN2000 skal brukes som grunnlag for prosjektering i Ås.

UTM til forvaltning: Plankart for kommunedelplan/reguleringsplan eksporteres til EUREF 89 UTM sone 32 i henhold til siste versjon av SOSI-standard.

Veileder, skjema og maler for de som skal sende inn planforslag finnes på Ås kommune sin hjemmeside.

[Kartprojeksjon
ar |
Kartverket.no](#)

[Send in
planforslag
\(veileder for
fagkyndige\) -
ÅS KOMMUNE
\(as.kommune.
no\)](#)

8 Vedlegg

Oversikt over kommunale samleveier/-gater i Ås:

Askeveien	Frem til Furuveien
Brekkeveien	Frem til Eikeveien
Danskerudbråten	Frem til Rydningen
Grenseveien	
Grimsrudveien	Grimsrudveien frem til Veidemannveien
Grunnfjellsveien	
Haugenveien	Lengde 250 m
Idrettsveien	
Kveldroveien	
Langbakken	
Myråsdalen	
Nordbyveien	
Osloveien	
Sjøskogenveien	Frem til Rørmyrveien og til Sjøskogen skole
Skoleveien	
Toveien	
Vinterbroveien	
Rådhusplassen	

Tabell 6 Oversikt over kommunale samleveier/-gater i Ås

9 Figurliste

Figur 1 Definisjoner for vei og gate	9
Figur 2 Avstand (a) til kryss og bredde (b) ved eiendomsgrense	15
Figur 3 Prinsipp for kantstein ved avkjørsel. Lengde nedsenket kantstein (L). Høyde kantsteinsvis mot kjørebane (h). Lengde asfalt (L2).....	15
Figur 4 Frisiktsone ved avkjørsel mot gang- og sykkelvei eller fortau - utenfor og i by. Maks høyde (H) for eventuelle sikthindringer innenfor sikttrekant.	16
Figur 5 Frisiktsone ved avkjørsel mot offentlig vei utenfor by og gate i by. Maks høyde (H) for eventuelle sikthindringer innenfor sikttrekant.....	16
Figur 6 Frisiktsone mellom offentlig sidevei/ gate og offentlig hovedvei/ gate for vikepliktsregulerte kryss. For uregulerte kryss henvises det til N100.	17
Figur 7 Utforming av snuplass	18

10 Tabelliste

Tabell 1 Vei- og gateklasser.....	10
Tabell 2 Prosjekteringstabell for vei- og gateklasser	12
Tabell 3 Stoppsikt (Ls) (mål i m) for avkjørsel som krysser gang- og sykkelvei eller fortau utenfor by og i by. Gjelder også atkomst til/fra parkeringskjeller. Det er stoppsikten ved fall (negativ verdi for stigningsgrad) som er dimensjonerende.....	16
Tabell 4 Stoppsikt (Ls) (mål i m) for avkjørsel som kobles til offentlig vei eller gate. Gjelder også atkomst til/fra parkeringskjeller. *) Nye samleveier og hovedgate planlegges uten avkjørsler	17
Tabell 5 Stoppsikt (Ls) (mål i m) mellom offentlig sidevei/gate og offentlig hovedvei/ gate for vikepliktsregulerte kryss. For uregulerte kryss henvises det til N100. 17	17
Tabell 6 Oversikt over kommunale samleveier/-gater i Ås.....	28

Ås kommune

Miljø, mangfold og muligheter

